

STADSVISION SUNDSVALL 2041

- Där livet är i centrum

Innehåll

1. Stadsvision Sundsvall 2041 – där livet är i centrum... 3

1.1. Vad är en Stadsvision?.....	3
1.2. Vi = tillsammans.....	4
1.3. Stadsvision Sundsvall 2041	4
1.4. Stadsvisionens geografiska utvecklingsområden....	4
1.5. Vår vision för Sundsvall 2041 – där livet är i centrum.....	5
1.6. Staden kan växa från 8 000 till 17 000 boende.....	7
1.7. Stadens olika funktioner.....	8
1.8. En vision som gått från ord till handling.....	8

2. Femton uppdrag som gör visionen till verklighet ... 10

2.1. Stärk trygghetskänslan.....	12
2.2. Skapa möjligheter för hälsa och aktivitet	13
2.3. Verka för en jämställd, tillgänglig och inkluderande stad	14
2.4. Ge plats åt barn och ungas perspektiv	15
2.5. Håll dialogen levande.....	16
2.6. Utveckla mötesplatser och stråk	18
2.7. Stärk företagens förutsättningar	19
2.8. Öka stadens attraktivitet - dygnet runt och året runt.....	20
2.9. Låt staden växa med kulturen	21
2.10. Stärk rollen som universitetsstad.....	22
2.11. Bygg en stark och flexibel stadskärna över tid.....	24
2.12. Låt det nya möta det gamla	25
2.13. Låt staden möta och omfamna vattnet.....	26
2.14. Utveckla mobilitet på människans villkor.....	27
2.15. Utveckla staden blågrönt och klimatanpassat.....	28

OBS!

I flera avsnitt i visionen har vi använt AI-genererade bilder. Dessa bilder ska inte ses som färdiga förslag, varken vad gäller utformning, exakt placering eller dylikt. De ska fungera som inspiration, väcka tankar och fantasier.

BILAGA

3. Nio viktiga områden i Stadsvisionen 30

3.1. Stenstan – hjärtat i Sundsvall.....	32
3.2. Norra Kajen och Heffners – Sundsvalls sjönära stadsdel	33
3.3. Norra Stenstan – den oslipade diamanten	34
3.4. Årummet och Sundsvallsfjärden – där staden omfamnar vattnet.....	36
3.5. Inre Hamnen – Porten mot havet.....	38
3.6. Rosenborg och Mokajen – den hållbara, vattennära stadsdelen.....	39
3.7. Norrmalm – där staden växer norrut och västerut... 40	
3.8. Västermalm – länken mellan Stenstan och Campus.....	41
3.9. Åkroken – Utbildningsnav med universitetet som hjärta	42

4. Stadsvisionen i ett större sammanhang 43

4.1. Stadsvisionens sammanhang och fortlevnad	43
4.2. Stadsvisionen når vi tillsammans.....	44
4.3. Kommunen är en möjliggörare	44
4.4. Mod – att testa, lära och skala upp.....	45
4.5. Hållbarhet som röd tråd	45
4.6. Infrastruktur för en växande stad.....	45
4.7. Stadskärnan och regionen.....	46
4.8. Stad och landsbygd – varandras förutsättningar....	46

1. Stadsvision Sundsvall 2041 – där livet är i centrum

En levande och växande stadskärna är nyckeln till utveckling i hela Sundsvall. När stadskärnan stärks ökar attraktiviteten för invånare, besökare, företag och investeringar, och Sundsvall utvecklas som regional motor. För oss som lever här handlar det om något ännu enklare: att skapa en plats som fungerar i vardagen, inspirerar i stunden och håller över tid. *Där livet är i centrum.*

1.1. Vad är en Stadsvision?

En stadsvision är en gemensam målbild för hur vi vill att Sundsvalls stadskärna ska utvecklas över tid: vad vi vill uppnå och vilka principer vi håller oss till när vi gör vägval. Stadsvisionen är en ledstjärna och inspiration för Sundsvallsbor, företagare, politiker, tjänstemän och andra som vill vara med och utveckla stadskärnan.

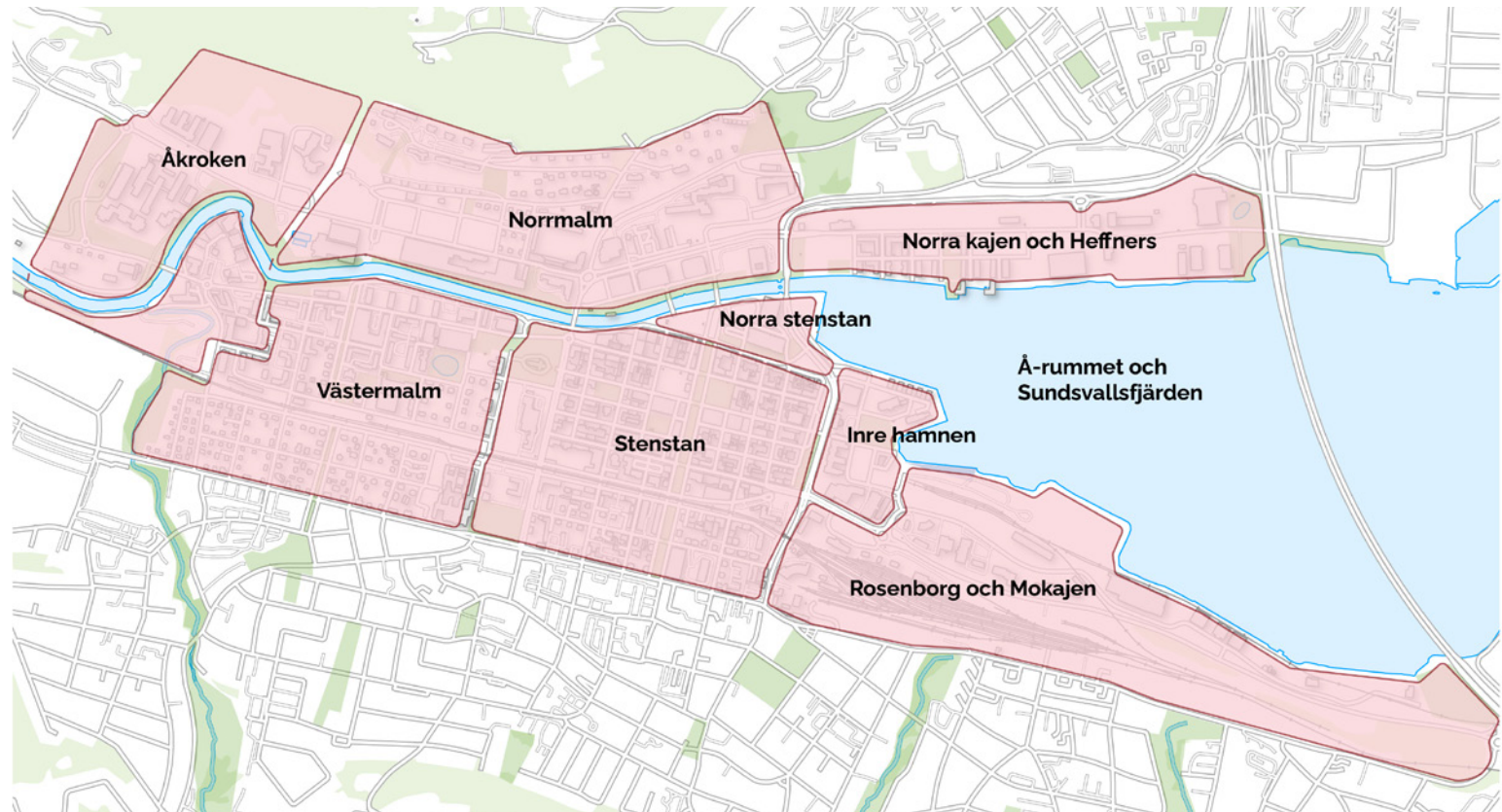
En stadsvision är inte en detaljerad plan eller en åtgärdslista. Den är en kompass som pekar ut riktning och hjälper oss att välja klokt även när omvärlden förändras.

Den hjälper oss att prioritera när allt inte kan göras samtidigt. Den kan också användas för att motivera när vi ibland behöver ändra vägval.

Ett enkelt sätt att använda visionen är att pröva idéer och beslut mot tre frågor:

- Stärker det livet i stadskärnan?
- Bidrar det till att förbättra för Människan, Innehållet och Staden?
- Gör det stadskärnan mer attraktiv och tillgänglig över tid?

Stadsvisionen omfattar Sundsvalls centrala delar och består av nio utvecklingsområden.

1.2. Vi = tillsammans

Kommunens mest framträdande roll är att vara möjliggörare. Stadens liv skapas i samspel mellan många. I visionen används därför ofta ordet "vi". Med vi menar vi de som tillsammans formar stadskärnan: Sundsvalls kommun, invånare och besökare, näringsliv och handel, fastighetsägare och etablerare, förenings- och kulturliv, universitet och andra kunskapsaktörer, offentliga aktörer med mera. Vilka som berörs varierar beroende på vad visionen beskriver.

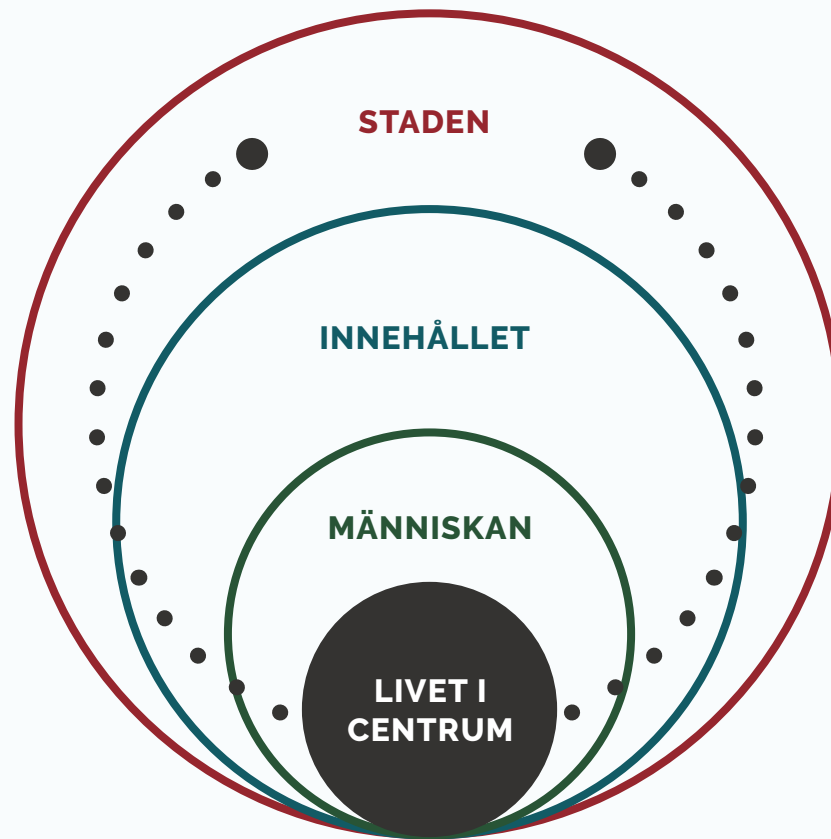
1.3. Stadsvision Sundsvall 2041

Stadsvision Sundsvall 2041 är en revidering av Stadsvision Sundsvall (2007–2037). Den sammanfattas i 15 uppdrag som stärker Människan, Innehållet och Staden i en tydlig riktning. När de samspelar blir stadskärnan en livskraftig plats för nuvarande och framtida generationer. Där livet är i centrum.

1.4. Stadsvisionens geografiska utvecklingsområden

Stadsvisionen omfattar Sundsvalls centrala delar och består av 9 geografiska utvecklingsområden: Stenstan, Norra Stenstan, Årummet och Sundsvallsfjärden, Norra Kajen och Heffners, Inre Hamnen, Rosenberg och Mokajen, Norrmalm, Västermalm och Åkroken.

I visionstexten återkommer namnen på de färgmarkerade utvecklingsområdena i kartan.

1.5. Vår vision för Sundsvall 2041 – där livet är i centrum

Vi bygger stadskärnan inifrån och ut: med livet i centrum, via Människan och Innehållet, till Staden. Det betyder att vi först stärker det som gör att människor vill vara här – trygghet, närhet, tillgänglighet, upplevelser och vardagsfunktioner – och låter det styra hur platser formas och växer över tid.

År 2041 är Sundsvalls stadskärna en plats där fler bor, fler möts och fler vill etablera sig. Det är en stad som fungerar en vanlig tisdag och söndag, men också en stad som kan överraska. En stad där vattnet och den blågröna strukturen är en tillgång i vardagen, där det tillfälliga mötet förlänger vistelsen, där kultur och kunskap tar plats och där nya idéer får utrymme att testas. En stad som känns välkomnande, oavsett vem du är, när du kommer och vart du ska.

1.5.1. Stadskärnan – när visionen är verklighet

Om du blundar och kliver in i Sundsvalls stadskärna år 2041 möts du av en plats där livet är i centrum. I vardagen, på kvällen och över årstiderna. Då beskrivs stadskärnan som:

- **Levande och pulserande:** fler möten, mer rörelse och fler anledningar att stanna lite oftare och lite längre – dygnet runt och året runt.
- **Trygg, tillgänglig och välkomnande:** en stadskärna där fler känner sig trygga, kan delta och hittar sin plats – oavsett vem du är och vilka förutsättningar du har.
- **Lockande för företag:** tydlig riktning och attraktiva lägen gör det lockande att investera, etablera sig och utveckla verksamheter i stadskärnan.
- **En universitetsstad som märks:** universitetet, studenterna och kunskapslivet syns i stadskärnan – genom möten, idéer och samarbeten som stärker både stadsliv och innovation.
- **En regional motor:** en stark stadskärna stärker Sundsvalls bärande roll i regionen – som attraktiv nod för arbete, service, kultur och upplevelser som kommer fler till del.
- **Hälsofrämjande och lekfull:** nära till rörelse, aktivitet och återhämtning – med plats för vardagsmotion och spontan lek.
- **Barn- och ungdomsvänlig:** barn och unga får och tar plats – i samtalen om staden och i stadens rum, flera generationer känner att stadskärnan är "för mig".
- **Vattennära:** stråk och mötesplatser knyter an till fjärd och å – vattnet blir en självklar del av stadslivet. Både att vara vid och vara i.
- **Grönare och mer robust:** blågröna miljöer i form av gröna stråk, parker, och öppet vatten som gör staden vackrare och bättre rustad i ett förändrat klimat.
- **Kulturell och kreativ:** kultur, evenemang och kreativitet syns i gaturummet och stadens utbud, och skapar energi, identitet och stolthet.

1.5.2. Så gör vi visionen till verklighet

Vi beskriver visionen genom femton uppdrag. Hur vi tar oss framåt kan sammanfattas så här:

- **Livet i centrum först:** vi utgår från Människan, sedan Innehållet och sedan Staden, och prioriterar i den ordningen när vi planerar, investerar och utvecklar, så att stadens form följer stadens liv.
- **Växa med kvalitet:** stadskärnan ska kunna växa över tid – från cirka 8 000 till 17 000 boende – utan att tappa sin karaktär, sin mänskliga skala eller sin funktion i vardagen.
- **Tänka "Året runt" och "Dygnet runt":** vi stärker utbud, mötesplatser och stadsliv över dygn och säsong, så att stadskärnan är attraktiv vid fler tillfällen.
- **Stärk företagens förutsättningar:** vi ser över helheten kring allt från företagsservice och platsutveckling till sänkta trösklar för etablering och utveckling.

- **Universitet, kultur och kunskap som drivkraft:** vi låter kunskap och kultur synas och ta plats i stadskärnan, idéer, möten och upplevelser stärker stadens attraktivitet.
- **Vattnet och det blågröna som styrka:** vi tar vara på fjärd och å och utvecklar blågröna stråk och mötesplatser som samtidigt höjer stadskvalitet och klimatrobesthet.
- **Mobilitet på människans villkor:** vi prioriterar en stad som är enkel att nå och använda, och som samtidigt fungerar för vardagens logistik, leveranser och blåljus.
- **Mod att testa och lära:** vi provar i liten skala, sänker trösklar, aktiverar tomma och tillfälliga platser, följer upp och skalar upp det som fungerar.
- **Vi gör det tillsammans:** Sundsvalls kommun möjliggör och vi gör skillnad tillsammans i samverkan, där många olika intressenter engagerar sig i utvecklingen.

1.6. Staden kan växa från 8 000 till 17 000 boende

I visionen talar vi om potential och inte om mål. Potential handlar om långsiktiga möjligheter för utveckling och tillväxt. Det outnyttjade löftet om vad som kan uppnås på sikt. Sundsvalls framtid påverkas i hög grad av omvärlden. Men vi vet att vi har en potential att utifrån dagens förutsättningar växa från cirka 8 000 till 17 000 boende i stadskärnan.

Genom att tänka potential kan vi planera flexibelt, anpassa oss till förändringar och låta visionen vara vår ledstjärna när Sundsvall växer i framtiden. Att få fler boende i stadskärnan är dessutom en nyckel till framtida framgång. Fler boende ger mer liv, fler mötesplatser, ökad trygghet och ett rikare utbud av service, kultur och upplevelser. Det stärker attraktiviteten och skapar en positiv utveckling där fler vill leva, arbeta och investera i Sundsvall.

1.7. Stadens olika funktioner

Stadskärnan är i ständig förändring. Rollen som handelsplats har breddats. Den förra visionen såg stadskärnan som *"Sundsvalls vardagsrum"*. Nu utvecklar vi det vidare och ser staden som: Vardagsrum, Handelsplats, Bostadsplats, Arbetsplats, Lek- och aktivitetsplats, Trädgård, Upplevelseplats, Entreprenörsinkubator, Galleri, Kreativ hub och Kunskapscentrum.

1.8. En vision som gått från ord till handling

En stadsvision blir relevant först när den syns i verkligheten. Den ursprungliga Stadsvisionen (2007–2037) utgick från 10 uppdrag som utgjorde grunden för att den visionen skulle bli verklighet. År 2023 kunde vi konstatera att flera av uppdragen var helt eller delvis uppfyllda. Mycket tack vare åtgärder som exempelvis:

1. Sundsvallsbron
2. Norra Kajen: Bostäder och upprustning (bl.a. stadsdelspark och kajpromenad)
3. Inre Hamnen: Bostäder och upprustning
4. Kvarteret Grönborg med Science park och Campus Åkroken
5. Himlabadets äventyrsbad samt ny motions- och träningsbassäng
6. Nytt centralt hotell vid Selångersån
7. Omfattande upprustning kring Selångersån
8. Upprustning av centrala parker, bland annat Hedbergsska Parken
9. Omfattande upprustning av Olof Palmes torg
10. Renovering av Teaterkvarteren
11. Nytt Resecentrum - Centralstationen
12. Upprustning av Västra station
13. Många nya gång- och cykelvägar
14. Ny Storbö över Selångersån
15. Ny stadsgata (Sjötullsallén)

16. Hållplats Stenstan
17. Upprustning av Rosenborgskajen
18. Nytt centralt parkeringshus - Stuvaren (450 platser)
19. Utveckling av Esplanadens gröna karaktär
20. Upprustning av Finnekajen

Mycket av det som hittills genomförts har handlat om att bygga och utveckla **Staden**: fysisk struktur, infrastruktur, kopplingar och offentliga rum. Det har varit nödvändigt, och skapat nya möjligheter. Det vi har gjort, sedan 2007, visar också att vår riktning ger resultat, att vi går från vision till verklighet.

Nu tar vi nästa steg med en reviderad vision, med ett tydligare fokus på **Människan** och **Innehållet**. Så att livet verkligen hamnar i centrum.

1. Sundsvallsbron

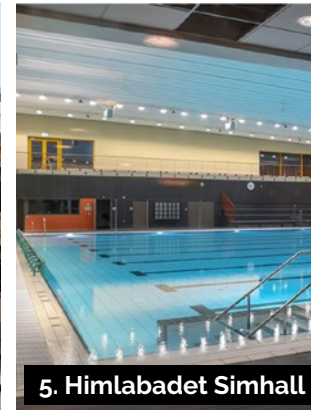
2. Norra Kajen

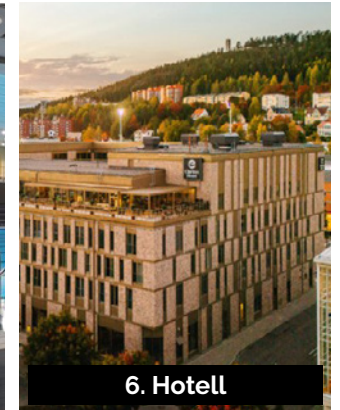
3. Inre Hamnen

4. Grönborg

5. Himlabadet Simhall

6. Hotell

7. Selångersån

8. Upprustning Parker

9. Olof Palmes Torg

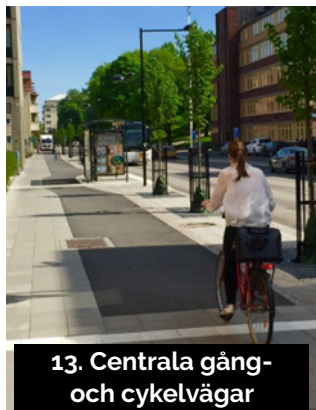
10. Teaterkvarteret

11. Resecentrum

12. Västra Station

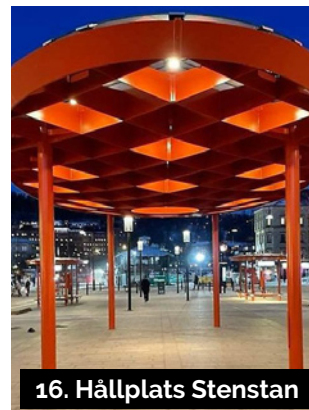
13. Centrala gång- och cykelvägar

14. Storbron

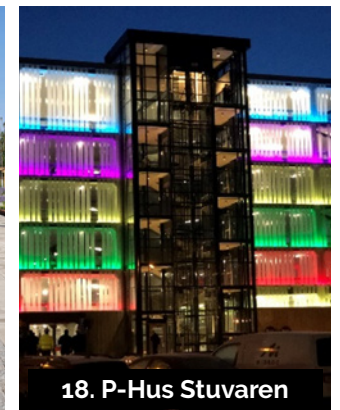
15. Stadsgata

16. Hållplats Stenstan

17. Rosenborgskajen

18. P-Hus Stuvaren

2. Femton uppdrag som gör visionen till verklighet

Där den ursprungliga Stadsvision Sundsvall hade ett stort fokus på själva **Staden** kommer Stadsvision Sundsvall 2041 att tillföra två förstärkta dimensioner (teman), nämligen **Människan** och **Innehållet**, där varje tema har 5 uppdrag.

Det innebär totalt 15 uppdrag som utgör visionens kärna och är vägledande för prioriteringar, samverkan och vägval i stadskärnans utveckling. De 15 uppdragen gör visionen till verklighet, där vi bygger stadskärnan inifrån och ut med livet i centrum.

Människan

(Sociala aspekter och välbefinnande)

1. Stärk trygghetskänslan
2. Skapa möjligheter för hälsa och aktivitet
3. Verka för en jämställd, tillgänglig och inkluderande stad
4. Ge plats åt barn och ungas perspektiv
5. Håll dialogen levande

Innehållet

(Funktioner, aktiviteter och upplevelser)

6. Utveckla mötesplatser och stråk
7. Stärk företagens förutsättningar
8. Öka stadens attraktivitet - dygnet runt och året runt
9. Låt staden växa med kulturen
10. Stärk rollen som universitetsstad

Staden

(Fysisk struktur och infrastruktur)

11. Bygg en stark och flexibel stadskärna över tid
12. Låt det nya möta det gamla
13. Låt staden möta och omfamna vattnet
14. Utveckla mobilitet på människans villkor
15. Utveckla staden blågrönt och klimatanpassat

Människan

2.1. Stärk trygghetskänslan

Trygghet handlar inte i första hand om övervakning. Det handlar om människor, närvaro och en stad som används. När fler bor, vistas, möts och trivs i stadskärnan ökar tryggheten naturligt. Vi vill att Sundsvalls stadskärna ska kännas som en plats där man hör hemma – dagtid, kvällstid och över året. Därför stärker vi både stadslivet och samarbetet mellan polis, fastighetsägare, företag, föreningar och andra aktörer som har stor betydelse för tryggheten.

Vi arbetar med både social trygghet och trygghet i den fysiska miljön. En välskött, belyst och aktiv stadskärna signalerar omtanke och gör att fler känner sig trygga att röra sig, stanna kvar och mötas. Samtidigt tar vi ett helhetsgrepp om platser där otrygghet uppstår. Målet är inte att flytta runt "problem" (som till exempel synligt missbruk), utan att hitta långsiktiga lösningar som både möter människors behov och stärker den upplevda tryggheten i hela stadskärnan.

Så stärker vi tryggheten (exempel):

- **Samverkan i praktiken:** polis, fastighetsägare, företag, föreningar och andra aktörer verkar tillsammans med gemensam lägesbild, mål och genomförande.
- **Social närvaro när det behövs:** samarbete med föreningsliv och sociala aktörer, och riktade insatser som ökar närvaron kvälls- och nattetid.
- **Trygg stadsmiljö:** genomtänkt belysning, god sikt, aktiva bottenvåningar, sittplatser och miljöer som är lätta att förstå och orientera sig i.
- **Skötsel och snabb återställning:** renhållning, tydligt driftansvar och snabba åtgärder vid skadegörelse och störande inslag.
- **Lär av dem som lyckas:** vi tar till oss beprövade arbetssätt för tryggare kvälls- och nattliv och prövar det som passar Sundsvall bäst.

2.2. Skapa möjligheter för hälsa och aktivitet

Stadskärnan ska vara en plats där det är enkelt att må bra. När stadens stråk, parker och torg bjuder in till rörelse, lek och återhämtning stärks både folkhälsa, gemenskap och trygghet. Därför utvecklar vi en stadskärna som stödjer ett aktivt vardagsliv, året runt och för fler.

Rörelse handlar inte bara om idrott. Det handlar om att kunna promenera en genväg längs vattnet, cykla tryggt, leka spontant eller ta en paus i grönskan. Ju fler möjligheter, desto lättare blir det att hitta något som passar ens egna förutsättningar. Vi stärker hälsa genom att forma miljöer som är öppna, välkomnande och lätta att använda, och genom att samarbeta med föreningsliv och aktörer som bidrar med aktiviteter, inspiration och energi.

Så skapar vi fler möjligheter till hälsa och aktivitet (exempel):

- **Knyt ihop stadens platser i rörelsestråk:** länka samman parker, torg och vattenrum så att gång, cykel och lek blir naturliga delar av vardagen.
- **Blanda långsiktigt och tillfälligt:** kombinera permanenta lek- och aktivitetsytor med tillfälliga lösningar på platser som väntar på omvandling, så att staden lever under tiden.
- **Minska hinder för deltagande:** skapa fler aktivitetsmöjligheter som är kostnadsfria eller lågkostnad och tillgängliga för många olika grupper.
- **Underlätta att låna utrustning:** utveckla smidiga sätt att dela sport- och lekutrustning nära de platser där den används.

- **Stärk miljöer för återhämtning:** tillför grönska, skugga, vattenkontakt och sittplatser som gör det enkelt att hitta lugn och balans.
- **Skapa rörelse tillsammans:** underlätta för föreningar och andra aktörer att genomföra prova-på-aktiviteter och andra evenemang som sänker trösklarna och lockar fler att delta.
- **Planera inkluderande:** säkerställ att platser för hälsa och aktivitet fungerar för olika åldrar, bakgrunder och funktionsförmågor.

2.3. Verka för en jämställd, tillgänglig och inkluderande stad

Vi vill att Sundsvalls stadskärna ska vara en plats där alla kan delta på lika villkor. En stad där kvinnor och män, barn och äldre, personer med funktionsnedsättning samt människor från när och fjärran – lokala och internationella – känner sig välkomna, trygga och har reella möjligheter att delta i stadslivet. Jämställdhet, tillgänglighet och inkludering handlar därför inte bara om att förstå olika behov, utan om att utforma staden så att fler faktiskt kan vara delaktiga i dess liv och utveckling. Det gäller även vid större evenemang.

Det handlar både om hur staden ser ut och hur den används. Gator, torg och parker behöver fungera för olika behov, tider på dygnet och livssituationer. Service, information och bemötande behöver göra det lätt att förstå staden, ta sig fram, delta i stadslivet och hitta sin plats, även om man inte talar svenska, är ny i stan eller saknar etablerade nätverk. När fler känner sig hemma i stadskärnan stärks också trygghet, stolthet och stadens attraktionskraft.

Så gör vi staden jämställd, tillgänglig och inkluderande (exempel):

- **Jämställd stad i praktiken:** vi gör jämställdhet till en självklar del av stadsutvecklingen – från planering och gestaltning till drift, trygghetsarbete och platsutveckling.

- **Stärk den fysiska tillgängligheten:** vi arbetar systematiskt med framkomlighet, sittplatser, orienterbarhet, nivåskillnader, belysning och utformning så att det är lätt att ta sig fram, stanna och delta – oavsett funktionsförmåga.
- **En stad som är lätt att förstå:** utveckla information och vägledning så att stadskärnan fungerar för alla – exempelvis den som är ny i staden, har en funktionsnedsättning eller andra särskilda behov eller inte har svenska som modersmål.
- **Sänk trösklarna för delaktighet:** skapa fler sätt för människor med olika förutsättningar att delta i stadslivet och påverka stadens utveckling.
- **Stärk integration och gemenskap:** vi samarbetar med föreningsliv och lokala aktörer för att skapa fler möten genom idrott, kultur och gemenskap.
- **Sänk trösklarna för att bidra:** vi gör det enklare för föreningar, initiativtagare och företagare från olika delar av staden och världen att starta småskaligt, testa idéer och ta plats i stadskärnan.
- **Bygg stolthet och tillhörighet:** vi tar vara på Stenstan som kulturarv och levandegör berättelsen om Sundsvall, så att fler känner att stadskärnan är "vår", blir stolta och vill vara ambassadörer för Sundsvall.

2.4. Ge plats åt barn och ungas perspektiv

Barn och unga är en del av Sundsvall – här och nu – och framtidens potentiella invånare, studenter, medarbetare och företagare. En stadskärna där barn och unga trivs, rör sig och känner sig hemma blir mer levande, tryggare och mer attraktiv för familjer och vuxna i olika skeden av livet. Därför ska barn och ungas behov, önskemål och vardagsperspektiv vara ledande när vi utvecklar stadskärnan.

Att ge plats åt barn och ungas perspektiv handlar både om hur vi utformar stadens miljöer och hur stadens innehåll, funktioner och sammanhang möter barn och ungas vardag. Stadskärnan behöver miljöer där man kan leka, hänga, utforska, skapa och bara vara, utan krav på konsumtion. Den behöver trygga vägar mellan hem, skola, kultur, idrott och natur. Den behöver sammanhang där barn och unga känner att staden är deras. Om fler familjer bor i stadskärnan, behöver också stadens servicefunktioner kunna utvecklas i takt med att staden växer.

Så gör vi stadskärnan mer attraktiv för barn och unga (exempel):

- **Se stadskärnan ur barns höjd:** använd barnkonsekvensanalyser och barns egna erfarenheter som underlag när vi utformar platser, stråk och målpunkter.
- **Skapa platser att vara på – inte bara göra saker på:** utveckla mötesplatser för både lek och "häng", där barn och unga kan stanna utan krav på att köpa något.
- **Bjud in till lek och rörelse i vardagen:** lekfulla inslag i gaturum, parker och torg samt ytor för spontan aktivitet som är enkla att nå och enkla att använda.
- **Gör det lätt att röra sig självständigt:** trygga och begripliga stråk och säkra passager mellan viktiga målpunkter som skola, kultur, idrott, vatten och parker.
- **Erbjud aktiviteter året runt:** skapa miljöer och innehåll som fungerar även under mörka kvällar och vintermånader, så att stadskärnan inte blir säsongsb beroende för barn och unga.
- **Ge utrymme för ungas uttryck och initiativ:** möjliggöra mindre evenemang, uppträdanden, skapande och aktiviteter där unga själva får vara med och forma stadslivet.
- **Tänka familjevänligt i helheten:** säkerställa god tillgång till sittplatser, toaletter, väderskydd, lek i närhet där ärenden ska utföras och bra framkomlighet med barnvagn och hjälpmedel.

2.5. Håll dialogen levande

Sundsvalls stadskärna formas inte färdigt i ett enda dokument. Den formas över tid. Tillsammans. Dialogen är därför inte ett startskott i början av en process, utan ett arbetssätt. När fler får möjlighet att bidra med vardagskunskap, erfarenheter och idéer blir besluten bättre, förändringar mer träffsäkra och stadskärnan mer förankrad hos dem som använder den.

Dialogen behöver också utvecklas. Olika grupper når vi på olika sätt: på torg, i skolor, genom föreningsliv, i digitala kanaler och genom nya verktyg. Barn och unga, personer med andra språk än svenska, företagare och boende behöver olika ingångar för att kunna delta. Vår uppgift är att göra det lättare att vara med, och att tydligt visa hur dialogen gör skillnad.

Så håller vi dialogen levande och utvecklande (exempel):

- **Bjud in kontinuerligt, lyssna och återkoppla:** vi gör det tydligt varför vi frågar, vad som händer med synpunkter och hur dialogen påverkar prioriteringar och beslut.
- **Kombinera fysiskt och digitalt:** dialog sker både i stadens rum och via digitala kanaler, så att fler kan delta på sina villkor.

- **Sänk trösklarna för delaktighet och fler röster:** genom språkstöd, tillgänglig information och former som fungerar för olika grupper, så att även de som sällan deltar i dialog blir hörda.
- **Använd teknik som stöd – inte ersättning:** digitala verktyg och AI kan hjälpa oss att samla in perspektiv, se mönster och återkoppla snabbare. Exempelvis vår dialog där barn skapade framtidsbilder av Stenstan med hjälp av AI. Ett arbetssätt vi kan utveckla vidare.
- **Gör skolan till en naturlig arena:** vi tar fram verktyglådor för skolor, anpassade efter olika åldrar och ämnen, så att skolarbeten kan kopplas till stadsutveckling och demokrati.
- **Bygg dialogen i samverkan:** skapa forum där föreningsliv, näringsliv, fastighetsägare, universitet och civilsamhälle kan bidra, både i utveckling och i förvaltning av stadskärnan.
- **Visa vad dialogen leder till:** berätta när åtgärder i stadskärnan bygger på Stadsvisionens inriktning och på invånarnas inspel så att fler ser kopplingen mellan dialog och resultat.

Under Jubileumsveckan 2024 fick 400 skolorndomar (åk 1-9) möjlighet att, med hjälp av AI-bilder, visa vad man skulle vilja ha i Stenstan. Här är ett axplock av de bilder som de skapade.

Innehållet

2.6. Utveckla mötesplatser och stråk

Stadskärnor blir levande när människor rör sig genom dem, och när det finns platser där man vill stanna. Mötesplatser och stråk är därför stadslivets ryggrad. De binder samman stadsdelar, skapar orienterbarhet, bjuder in till vardagsmöten och ger en gemensam riktning åt utvecklingen. I dialogerna är önskan om fler levande platser, bättre kopplingar och ett mer sammanhängande stadsliv återkommande.

För att lyckas behöver stadskärnan erbjuda variation: lugna rum och pulserande platser, öppna parker och aktiva torg, stråk som fungerar både i vardagen och vid evenemang. När dessa bildar en helhet blir staden både begriplig, attraktiv och lätt att använda för fler.

Så utvecklar vi mötesplatser och stråk (exempel):

- **Skapa ett sammanhängande nät av stråk:** knyta ihop viktiga målpunkter genom tydliga, trygga och attraktiva gång- och cykelvägar.
- **Skapa platser att stanna på:** utveckla torg, park- och kajmiljöer samt mindre vistelseytor som bjuder in till pauser, möten och vardagsliv.
- **Utveckla platser med olika karaktär:** ge vissa platser liv och dynamik, andra ro och återhämtning – så att hela stadskärnan inte behöver vara allt på samma gång.

- **Gör stråken levande i gatunivå:** stärk bottenvåningar, entréer och "kanter" med innehåll och utformning som gör stråken aktiva, trygga och inbjudande.
- **Planera för året-runt-användning:** utforma rum och stråk som fungerar i olika väder, årstider och tider på dygnet.
- **Gör det lätt att hitta och förstå:** god orienterbarhet, tydlig skyltning och utformning som fungerar för olika behov – inkluderat de med särskilda behov och den som är ny i staden.
- **Temporära lösningar i väntan på permanenta resultat:** testytor, popup-platser och tillfälliga aktiviteter skapar liv och bygger nya vanor i väntan på att tomma ytor utvecklas.
- **Platsförvalta med omsorg:** renhållning, underhåll, belysning och möblering som håller en jämn kvalitet och signalerar att platsen är viktig.
- **Stärk orienterbarheten:** skapa tydliga stadsrum, god skyltning och visuella samband som gör det lätt att förstå hur staden hänger ihop.

2.7. Stärk företagens förutsättningar

En levande stadskärna byggs tillsammans med dem som verkar här: handel, restauranger, hotell, kontor, kreativa näringar, besöksnäring och småskaliga verksamheter. Företagen skapar jobb, service, upplevelser och vardagsliv, och är avgörande för att Sundsvall ska kunna växa hållbart, också i ett internationellt sammanhang. När stadskärnan fungerar som en attraktiv etableringsplats stärks hela kommunens utveckling.

Det ligger i linje med Sundsvalls tillväxtattityd: vi vill vara en kommun som vill framåt, tar vara på möjligheter och gör det lätt att göra rätt, för både befintliga företag, nya etableringar och internationella aktörer. Samtidigt ska vi ta vara på stadskärnans mest bärkraftiga stråk och målpunkter, så att rätt verksamhet hamnar på rätt plats och stärker helheten.

Handel är och kommer fortsatt att vara en bärande del av stadskärnans liv och attraktivitet. Samtidigt förändras handelns former i takt med digitalisering och nya konsumtionsmönster, vilket gör att stadskärnan behöver utvecklas så att handel samspelar med upplevelser, service och mötesplatser.

Så stärker vi företagens förutsättningar (exempel):

- **Tydlig riktning och planberedskap:** vi visar vilka lägen som är prioriterade för handel, kontor, besöksnäring och kreativa verksamheter, så att investeringar och etableringar blir enklare att planera.
- **Stärk handeln i stadskärnan:** vi fokuserar på stadskärnans viktiga stråk och platser, så att handeln kompletterar externa handelsområden och stadskärnan tar tillvara ökad köpkraft.
- **Ett professionellt mottagande:** vi samordnar kommunen där det behövs och erbjuder effektiv, lösningsorienterad service – med kort väg från idé till beslut, även för internationella etableringar och företagare.
- **Smidiga och förutsägbara processer:** vi arbetar för tydliga regler, enkelhet, god dialog och effektiv handläggning i plan-, bygg- och tillståndsfrågor. Vi ska inte bara samverka utan verka tillsammans, så att företag kan lägga kraften på sin verksamhet.

- **Plats för innovation och kreativa näringar:** vi skapar möjligheter för nya koncept, testbäddar, handelsinkubatorer, delade arbetsplatser och kreativa hubbar i stadskärnan – och tar vara på kulturella och kreativa branscher som en motor för förnyelse i näringslivet.
- **En internationellt välkomnande stadskärna:** vi stärker stadskärnans roll i att ta emot internationella företag, studenter och talanger och gör det lätt att etablera, arbeta och trivas.
- **Stark samverkan i stadskärnan:** kommunen, fastighetsägare, handelsaktörer, besöksnäring, universitet och andra verksamheter utvecklar gemensamma mål, insatser och uppföljning – så att vi drar åt samma håll.
- **Vardagslogistik som fungerar:** vi utvecklar framkomlighet, leveranser, angöring och parkering så att varuflöden och service fungerar, samtidigt som stadskärnan upplevs trygg, trivsamt och lätt att vistas i. Effektiva logistiklösningar kan bli en allt viktigare del av handelns och stadskärnans funktion.

2.8. Öka stadens attraktivitet - dygnet runt och året runt

En stark stadskärna fungerar när livet är som mest vardagligt, och kan samtidigt bli något extra när det händer något. När stadskärnan lever fler tider på dygnet och fler månader på året skapas mer trygghet, bättre underlag för företag, fler upplevelser och större stolthet. Vi vill att Sundsvalls stadskärna ska kännas attraktiv en vanlig tisdag i november, likaväl som en sommarkväll eller vid stora evenemang.

Det handlar både om innehåll och om miljöer. Stadskärnan behöver en bra mix av boende, arbete, service, kultur och upplevelser, men också platser som fungerar i mörker, kyla, regn och snö. Genom att stärka de delar av stadskärnan som idag har låg puls vissa tider, och genom att bättre knyta samman målpunkter, skapar vi en mer levande stad året runt.

Så låter vi stadskärnan leva dygnet runt och året runt (exempel):

- **Skapa en bättre mix av innehåll:** bostäder, arbetsplatser, service, kultur, mat och upplevelser i samspel ger liv över hela dygnet.
- **Stärk fler tider och fler platser:** utveckla områden och stråk som i dag har låg puls, kvällar, helger eller vintertid, så att stadslivet inte koncentreras till få punkter.

- **Bygg för årstiderna:** ljus, vind- och väderskydd, vintervänlig drift, sittplatser och miljöer som fungerar även när det är mörkt, kallt eller blött.
- **Gör plats för det tillfälliga:** möjliggör temporära inslag, pop-up och händelser som kan skapa liv, prova nya idéer och bygga nya vanor.
- **Stärk arbetet kring besöksnäringen:** varje besök räknas och varje entré till staden ska ge rätt intryck. Vi utvecklar bland annat välkomnande och tydliga entréer, digital vägledning, centrumnära ställplatser och attraktiv gästhamn och kajliv.
- **Koppla evenemang till stadslivet:** se till att större arrangemang knyts till stadskärnans stråk, torg och verksamheter så att fler får del av energin och upptäcker staden.
- **Stärk kvällslivet med omsorg:** utveckla utbud och miljöer kvällstid i samverkan, så att stadslivet blir attraktivt och tryggt, med hänsyn till både boende och besökare.
- **Minska trösklarna till upplevelser:** skapa fler anledningar att stanna kvar längre, med ett stadsliv som känns välkomnande och lätt att ta del av.

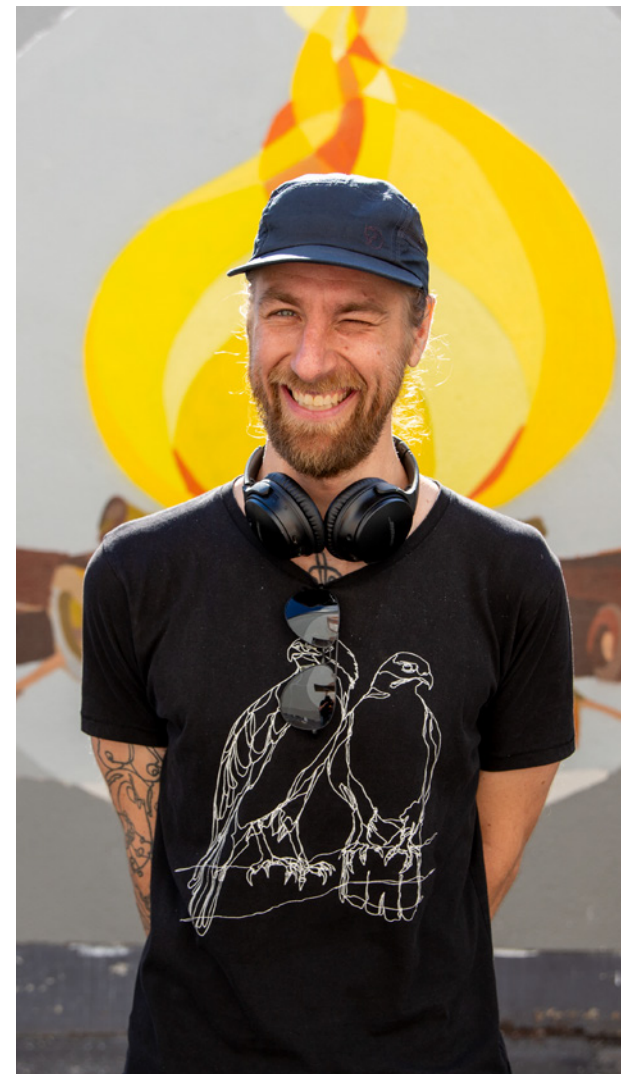
2.9. Låt staden växa med kulturen

Kultur, kreativitet och upplevelser är en stor del av stadens själ. De gör att människor vill stanna lite längre, mötas, känna något och komma tillbaka. Genom kultur i vardagen, starka evenemang och kreativa verksamheter växer Sundsvalls identitet, attraktionskraft och stolthet.

Sundsvall har goda förutsättningar att stärka rollen som evenemangsstad och kreativ nod i regionen. Ett modernt konsert- och kongresshus, fler platser för kulturella och kreativa verksamheter och ett mer levande offentligt rum kan tillsammans skapa en tydligare och attraktivare helhet. Kultur kan också bidra till inkludering, genom att olika uttryck och traditioner får plats i stadskärnan. Det gäller både uttryck och traditioner med lång historia här och sådant som följer med nya sundsvallsbor. Med fokus på barn och unga har kulturskolan och andra pedagogiska kulturmiljöer en viktig roll i att ge barn och unga möjlighet att skapa, uppleva och bidra till stadslivet.

Så låter vi staden växa med kulturen (exempel):

- **Utveckla ett modernt konsert- och kongresshus:** pröva läge, utformning och innehåll för ett hus med arkitektonisk lyskraft som samlar konserter, möten och kongresser, och fungera som en regional katalysator för näringsliv, besöksnäring och kultur.
- **Stärk Sundsvall som evenemangsstad:** vi utvecklar stadens förmåga att vara en levande scen med arrangemang som fyller torg och stråk, i enlighet med aktuell evenemangsstrategi.
- **Ge plats åt kulturella och kreativa branscher:** vi skapar fler miljöer och lokaler för konst, musik, teater, film, design och nya skapande uttryck – och tar vara på tomma lokaler och platser som kan bli kreativa hubbar där idéer kan testas och växa.
- **Göra kulturen synlig i vardagen:** utveckla staden med konstnärliga uttryck, växtlighet, belysning och berättelser som knyter an till Sundsvalls historia, nutid och framtid.
- **Underlätta för arrangörer och initiativ:** vi gör det lättare att arrangera kulturaktiviteter genom tydlighet, samverkan och smidigare arbetssätt.
- **Stärk mångfald och inkludering genom kultur:** vi skapar arenor där olika kulturella uttryck får ta plats i det offentliga rummet, så att fler känner sig sedda, välkomna och delaktiga, och där olikheter kan bli gemensamma upplevelser.
- **Koppla kultur till stadens stråk:** placera scener, aktiviteter och upplevelser där människor rör sig, så att kultur bidrar till tryggare, mer levande mötesplatser.
- **Gör detta tillsammans:** vi krokar arm mellan kommun, kulturliv, näringsliv, fastighetsägare, föreningsliv, universitet och invånare, så att kulturrens kraft blir en tydlig del av stadens utveckling.

2.10. Stärk rollen som universitetsstad

Universitet och kunskap är en av Sundsvalls viktigaste framtidskrafter. När universitetslivet märks i stadskärnan stärks kompetensförsörjningen, innovationskraften och attraktionskraften – för studenter, forskare, företag och invånare. Sundsvall ska utvecklas till en universitetsstad, inte bara en stad med ett universitet. Det betyder att campus och stadskärnan hör ihop, i både vardag och upplevelser.

Stadskärnan blir också en kreativ hubb där utbildning, företag och offentlig sektor möts, testar idéer och utvecklar morgondagens smarta digitala lösningar. Från mobilitet och service till kultur och upplevelser i det offentliga rummet. Genom att erbjuda miljöer för testbäddar, innovation och entreprenörskap kan kunskap snabbare omsättas i nytta, jobb och nya verksamheter.

Sunda stadsmiljöer för studenter, unga vuxna och internationella talanger stärker inte bara universitetet. Det stärker även studenters närvaro i stadskärnans vardagsliv, och därmed gör det hela Sundsvall mer attraktivt som plats att leva, studera, arbeta och bygga framtid i.

Så stärker vi Sundsvall som universitetsstad (exempel):

- **Låt universitetet märkas i stadskärnan:** skapa fler arenor där studenter, forskning och lärande syns i vardagen, genom öppna miljöer, möten, aktiviteter och publika evenemang.

- **Bygg broar mellan campus och city:** stärk stråk, kopplingar och målpunkter så att flöden mellan utbildning, boende, kultur och stadsliv blir självklara.
- **Utveckla stadskärnan som kreativ hubb:** skapa testbäddar och mötesplatser där universitet, företag och andra aktörer kan prova nya digitala och smarta lösningar i samspel med invånare och besökare.
- **Skapa samarbeten som ger nytta:** utveckla former där universitet, kommun och näringsliv möts kring innovation, praktik, uppdrag och entreprenörskap – så att fler idéer kan bli projekt, företag och jobb.
- **Gör staden attraktiv för studenter:** stärk trygghet, mötesplatser, kultur, service och ickekommersiella miljöer som gör att det är lätt att trivas, delta och vilja stanna efter avslutade studier.
- **Stärk plats för idéer och företagande:** skapa goda förutsättningar för inkubatorer, science parks, startups och kreativa verksamheter nära universitetet och i stadskärnan.
- **Välkomna internationell kompetens:** bidra till ett bra mottagande, tydliga sammanhang och möjligheter att ta del av stadslivet – så att internationella studenter och medarbetare ser Sundsvall som en plats att bygga sitt liv på.

Inspirationsbilder – ej förslag: Hur kan stadens platser fyllas med möten, företagande, upplevelser och kultur som gör stadskärnan mer attraktiv – dygnet runt och året runt? AI-genererade bilder.

Staden

2.11. Bygg en stark och flexibel stadskärna över tid

En stark stadskärna är en stadskärna som fungerar i vardagen, och som kan förändras när behoven förändras. Handel, arbetsliv, boende, kultur och mötesplatser behöver samspela för att skapa en robust helhet som bär över dygn, säsonger och konjunkturer. Därför bygger vi Sundsvalls stadskärna med långsiktighet, flexibilitet och kvalitet som grund.

Att bygga för framtiden handlar både om att ta vara på det som redan finns och om att skapa utrymme för nya funktioner, nya uttryck och nya sätt att använda staden. Stadskärnan ska kunna utvecklas stegvis, i olika tempo och på olika platser, utan att tappa riktning eller sammanhang.

Så bygger vi en stark och flexibel stadskärna över tid (exempel):

- **Planera för blandad stad med fungerande vardag:** en mix av bostäder, arbete, service och upplevelser som gör att stadskärnan bär sig över dygn och säsong.

- **Gör bottenvåningarna levande:** aktiva, användbara och anpassningsbara bottenplan som kan byta innehåll över tid utan att stadslivet tappar fart.
- **Ta vara på det som redan finns:** återbruka, uppgradera och omvandla byggnader och miljöer när det är möjligt – i stället för att bygga nytt i onödan.
- **Skapa flexibilitet i planering och genomförande:** arbeta etappvis och möjliggör flera framtidsvägar, uppmuntra variation, där utveckling kan ske när timing och förutsättningar är rätt.
- **Använd det tillfälliga strategiskt:** aktivera tomma och väntande platser i väntan på långsiktig utveckling, så att stadslivet inte står still.
- **Säkra det som får staden att fungera:** vardagslogistik, drift, underhåll och grundläggande system – inklusive digital infrastruktur – ska fungera i praktiken och gå att anpassa över tid.
- **Skapa tydlighet och samspel:** en gemensam riktning, tydlig planberedskap och bra samordning mellan kommun, fastighetsägare och näringsliv gör investeringar och utveckling mer förutsägbara.

2.12. Låt det nya möta det gamla

Sundsvalls identitet bygger på mötet mellan historia och utveckling. Stenstan är ett kulturarv i toppklass och en viktig grund för framtidens stad. För att möta framtiden behöver vi värna de kulturhistoriska värden som gör staden unik, samtidigt som vi skapar utrymme för ny arkitektur som speglar sin egen tid. När nytt möter gammalt med omtanke och kvalitet kan stadskärnan utvecklas vidare utan att förlora sin särprägel.

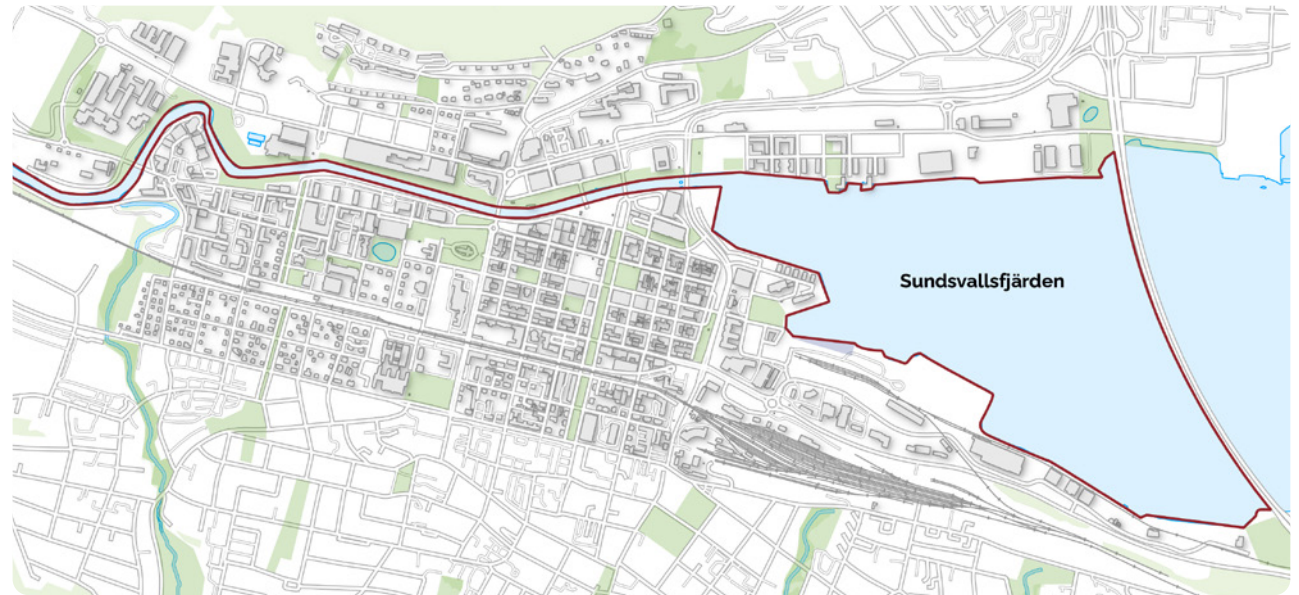
Kulturmiljön är en tillgång, inte ett hinder. Genom att utgå från platsens karaktär, historia, skala och berättelse kan vi utveckla staden varsamt och samtidigt tillföra nya byggnader, funktioner och miljöer som stärker helheten. Återbruk, ombyggnad och förädling ska prövas tidigt, både för att minska klimatpåverkan och för att låta stadens olika tidslager fortsätta vara läsbara och begripliga över tid.

Så låter vi det nya möta det gamla:

- **Utgå från platsens karaktär:** låt stadsrum, skala och proportioner ta avstamp i det som redan finns, även när vi tillför något nytt.

- **Ställ krav på kvalitet:** om-, till- och nybyggnader ska hålla hög arkitektonisk kvalitet och bidra positivt till stadens helhet.
- **Återbruka och bygg om när det är möjligt:** pröva befintliga byggnader, strukturer och material innan vi river och nyproducerar.
- **Synliggör stadens historia och olika tidslager:** låt olika epoker mötas genom väl avvägda kontraster, varsamma möten och genomtänkta övergångar.
- **Gör kulturarvet levande:** använd historiska miljöer aktivt för verksamheter, boende, kultur och vardagsliv – inte bara som fond.
- **Ha tydliga spelregler i känsliga miljöer:** arbeta med tidig dialog, gemensamma mål och klara riktlinjer i riksintresset och andra värdefulla miljöer.
- **Stärk helheten kring kulturmiljön:** utveckla stråk, bottenvåningar, belysning och offentliga rum så att kulturarvet blir mer tillgängligt, begripligt och uppskattat av fler.

2.13. Låt staden möta och omfamna vattnet

Vattnet är en av Sundsvalls största tillgångar. Redan i dialogen inför Stadsvisionen 2007 uttryckte sundsvallsborna en tydlig önskan: låt staden komma närmare vattnet. När stadskärnan möter fjärden och ån blir staden större, vackrare och mer levande. Vi vill göra kontakten med Sundsvallsfjärden och Selångersån tydligare, mer tillgänglig och mer självklar.

Det handlar om att kunna röra sig längs vattnet, stanna vid vattnet, och vara i vattnet där det är lämpligt. Sammanhängande stråk, kajer, parker och platser vid vattnet bildar tillsammans ett blågrönt band som knyter ihop stadens delar och gör vattnet till en naturlig del av stadslivet. Inte bara en fond man ser på håll. Samtidigt behöver vi ta hänsyn till klimatförändringar, naturvärden och långsiktig robusthet när vattennära miljöer utvecklas, så att stadens vattenrum kan vara en tillgång även i ett förändrat klimat.

Utvecklingen av vattennära områden ska också ske på ett sätt som säkerställer att attraktiva lägen fortsatt upplevs som gemensamma och tillgängliga för alla, med plats för offentliga miljöer där människor kan mötas, vistas och njuta av stadens vattenrum.

Så låter vi staden möta och omfamna vattnet (exempel):

- **Knyt samman stråk längs vattnet:** utveckla sammanhängande gång- och cykelstråk längs fjärden och ån, med god koppling till Stenstan, stadsdelar och målpunkter.
- **Skapa vattennära mötesplatser:** utveckla kajer, parker och platser vid vattnet med sittmöjligheter, vistelsezoner, grönska och utrymme för lek, rörelse och kultur.
- **Öppna upp sikt och kopplingar:** förbättra genvägar, entréer och siktlinjer från stadens gator och kvarter så att vattnet upplevs nära även inne i stadskärnan.
- **Gör vattnet användbart där det är lämpligt:** pröva möjligheter för bryggor, bad, båtliv och andra

aktiviteter som gör det möjligt att vara i och på vattnet på ett säkert sätt.

- **Utveckla vattennära boende och verksamheter med omsorg:** skapa miljöer där bostäder, arbetsplatser, service och upplevelser kan dra nytta av vattenläget, utan att privatisera kajer och stränder.
- **Balansera stadsliv och klimatrisker:** ta höjd för översvämning, erosion och förändrade vattennivåer så att vattennära utveckling både är attraktiv och robust.
- **Stärk identiteten kring vattnet:** använda ljus, gestaltning, konst och berättelser för att göra vattnet till en tydlig del av upplevelsen "Sundsvall – vattenstaden".

2.14. Utveckla mobilitet på människans villkor

Mobilitet handlar om hur människor och varor rör sig i staden och hur olika transportslag samspelar i vardagen. Människor som rör sig i staden skapar liv. En stadskärna på människans villkor är en plats där det är enkelt och tryggt att gå, cykla och resa kollektivt, samtidigt som vardagens transporter fungerar. Vi vill att Sundsvall ska upplevas som en promenadstad, där gator och torg bjuder in till vistelse, möten och stadsliv, inte bara genomfart. Gaturum som är trygga, begripliga och upplevelserika stärker både folkhälsa, trygghet och stadens attraktivitet.

Samtidigt behöver vi hantera flera trafikslag på en begränsad yta. Det förutsätter genomtänkta prioriteringar, klok användning av mark och att bilen får en balanserad roll för den som behöver den nära. Tunga transporter och genomfartstrafik som inte har målpunkt i centrala Sundsvall behöver ledas bort från stadskärnans mest känsliga lägen. Nya mobilitetslösningar och samordnade leveranser kan frigöra mer plats för människor, grönska och stadsliv.

Stadskärnan ska dessutom vara lätt att nå för människor från hela kommunen och regionen. Smarta bytespunkter, god kollektivtrafik och väl planerade angöringsmöjligheter ska göra det enkelt att kombinera olika färdssätt och besöka staden även för den som reser längre sträckor.

Så prioriterar vi mobilitet på människans villkor (exempel):

- **Få vardagens transporter att fungera – också vid kris:** planera för angöring, leveranser, avfallshandtering och andra nyttotransporter, inklusive blåljus, så att de fungerar effektivt utan att ta över stadens bästa vistelsezoner.
- **Stärk gång och cykel i vardagen:** utveckla sammanhängande och trygga gång- och cykelstråk, säkra korsningar och funktionella cykelparkeringar som gör det lätt att nå stadskärnan och gör cykeln till ett enkelt val, året runt.
- **Gör kollektivtrafiken enkel att använda:** se till att hållplatser och knutpunkter är trygga, tydliga och lätta att nå – och att byten mellan olika färdssätt fungerar smidigt.
- **Bygg bort barriärer över tid:** arbeta långsiktigt med att minska fysiska hinder som idag delar staden, till exempel större trafikleder och järnvägsstråk.
- **Använd marken klokt:** med balans mellan markparkeringar och mer yteffektiva parkerings- och mobilitetslösningar, exempelvis parkeringshus, för att stödja ett levande, tillgängligt och tryggt centrum.
- **Underlätta nya mobilitetslösningar:** våga testa olika nya lösningar för trafik och parkering om det stärker målet om en mer hållbar och tillgänglig stadskärna.

2.15. Utveckla staden blågrönt och klimatanpassat

Ett starkt Sundsvall 2041 är en stad som både är vacker att leva i och robust i ett förändrat klimat. Blågröna kvaliteter – grönska, träd, parker, vattenrum och öppna dagvattenlösningar – gör stadskärnan mer trivsamt, hälsosamt och identitetsskapande. Samtidigt hjälper de oss att hantera värmeböljor, skyfall och höga vattennivåer.

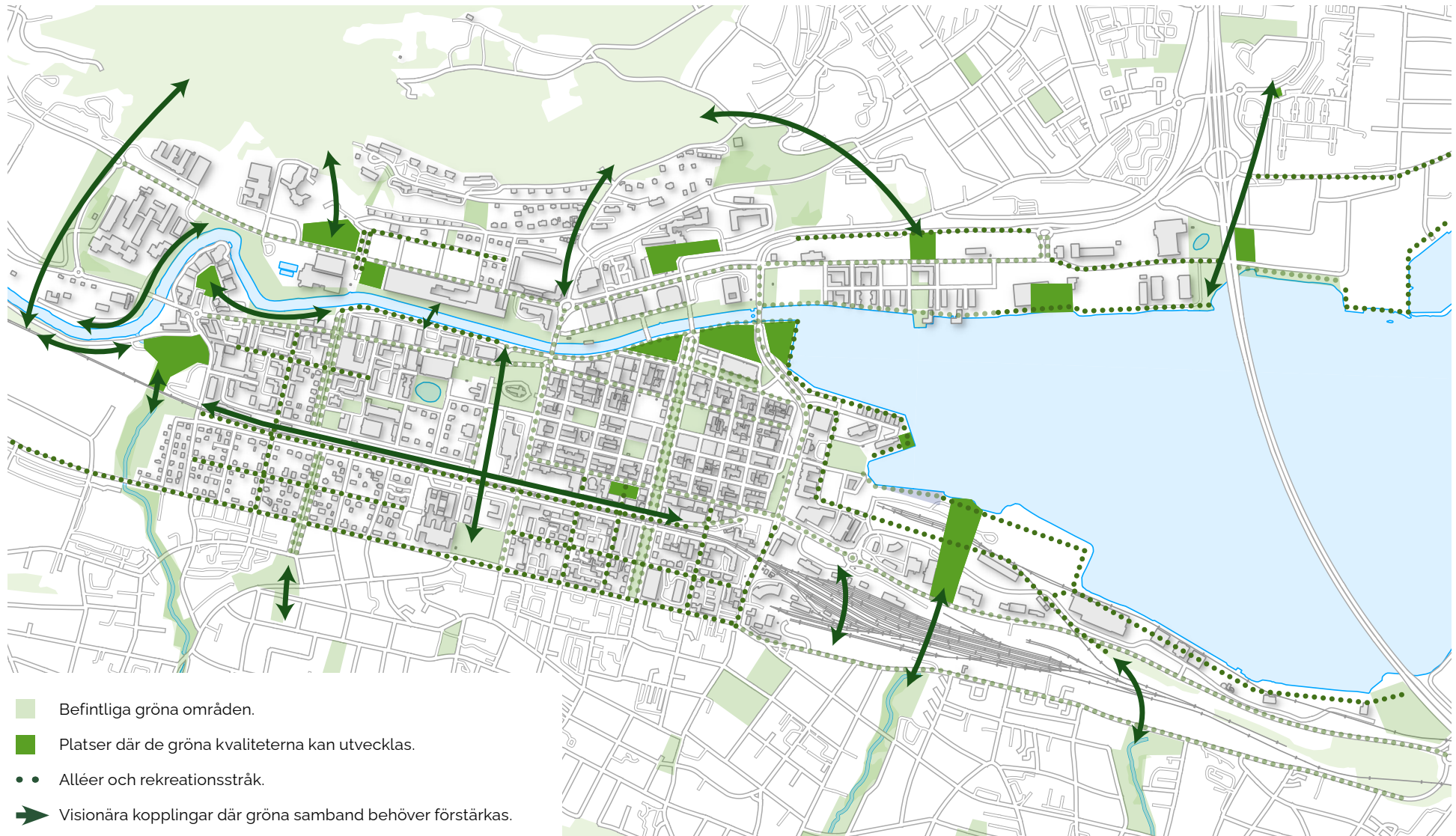
Att utveckla stadskärnan blågrönt och klimatanpassat innebär att naturen planeras in i stadens struktur redan från början, inte läggs till på slutet. Träd, parker, gårdar, gröna stråk och vattenlösningar ska bidra till både rekreation, biologisk mångfald och tekniska funktioner. På så sätt kan vi stärka Sundsvalls karaktär som grön och vattennära stad, samtidigt som vi tar ansvar för kommande generationer.

Så utvecklar vi staden blågrönt och klimatanpassat (exempel):

- **Bygg ett sammanhängande blågrönt nät:** knyta ihop parker, trädstråk, gårdar, kajer och vattenrum så att grönska och vatten blir en naturlig del av vardagen i stadskärnan.

- **Skapa skugga och behagliga mikroklimat:** plantera fler träd och gröna miljöer som dämpar värme, vind och buller och gör det mer attraktivt att vistas ute även varma dagar.
- **Gör dagvattenhantering till stadskvalitet:** utforma lösningar för skyfall och regn så att de samtidigt skapar vackra, trygga och användbara platser.
- **Klimatsäkra vattennära lägen:** utveckla vid fjärd och å med hänsyn till översvämningsrisker, erosion och framtida vattennivåer, så att vattnet förblir en tillgång även på lång sikt.
- **Stärk biologisk mångfald:** välj växter, strukturer och lösningar som gynnar djur- och växtliv och bidrar till en rikare stadsmiljö.
- **Tänk blågrönt i varje projekt:** integrera grönska, vatten och klimatanpassning i planering, gestaltning och drift – från gator, torg och parker till kvarter, gårdar och kajer.
- **Ta vara på naturbaserade lösningar:** gröna tak, gröna väggar, stadsnära odling och andra lösningar kan bidra till både biologisk mångfald, klimatanpassning och mer levande stadsmiljöer.
- **Säkra skötsel och långsiktighet:** utforma robusta lösningar och tydliggöra ansvar så att blågröna miljöer kan skötas väl över tid och fungera året runt.

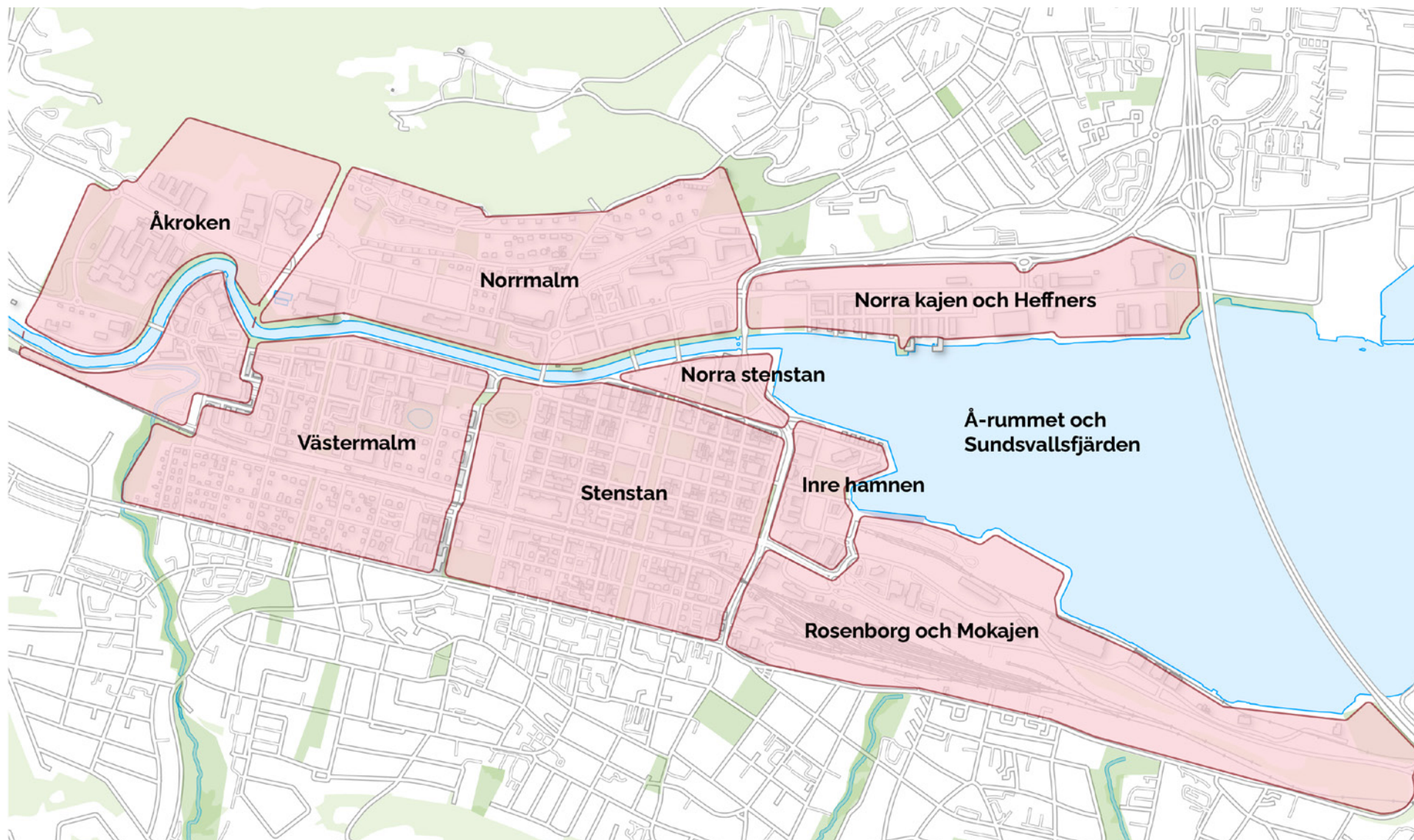

3. Nio viktiga områden i Stadsvisionen

Stadsvisionen omfattar 9 olika geografiska områden, enligt kartan nedan. Vi kommer nu att gå igenom de olika områdena och peka på insatser som vi kan göra inom respektive område för att fullfölja de 15 uppdragen.

Stadsvisionen omfattar en helhet där nio olika delområden preciseras.

Område

Stenstan

3.1. Stenstan – hjärtat i Sundsvall

Sundsvalls stenstad är unik i Sverige. Den reste sig ur askan 1888 och är en av landets mest praktfulla stadskärnor – ett levande bevis på vad mod, samarbete och långsiktighet kan skapa. Vi bygger vidare på den berättelsen: med kunskap om historien och dess betydelse för vår samtid låter vi det nya möta det gamla.

3.1.1. Utveckla stadslivet

Stenstan utvecklas som en stadskärna fylld av liv, rörelse och möten. Gator, torg och parker blir öppna vardagsrum där människor vill vistas, träffas och delta. Här finns plats för lek, konst, uppträdanden och aktiviteter över dygn och säsong.

Över tid kan ytor som i dag används ensidigt få nytt innehåll som stärker flöden, grönska och stadsliv. Stenstans kvartersstruktur rymmer också stor potential: gårdsrum och "mellanrum" kan öppnas upp och få nya funktioner och möjligheter, med små verkstäder, kaféer, ateljéer, bostäder och andra verksamheter som ger kvarteren nytt liv.

Stora torget är en av Stenstans viktigaste mötesplatser för firanden, konserter och vardagsliv. Sundsvallsbor har tydligt uttryckt att torget uppskattas för sitt restaurang- och evenemangsliv och att ett mer levande torg efterfrågas. Därför fortsätter vi att utveckla torgets kvaliteter med grönska, sittplatser, lekinslag, konst och belysning som stärker trygghet, tillgänglighet och trivsel. Torget kan vara både vardagsrum, handelsplats, mötesplats och scen. En plats för puls, avkoppling, glädje och kreativitet.

Stenstan behöver också planeras som en helhet. Vissa platser och stråk kan bära mer liv och rörelse, andra mer lugn och ro. När rätt verksamhet, boende och kontor hamnar på rätt plats blir utvecklingen mer harmonisk, och risken minskar för onödiga konflikter mellan nattliv och nattsömn, mellan lek och parkering, mellan rörelse och vila.

3.1.2. Värna riksintresset

Med sin välbevarade arkitektur från 1890-talet är Stenstan utpekat som riksintresse för kulturmiljövården. Genom att bevara och ta hand om stenhusen kan de fortsätta vara en unik tillgång i stadens framtida utveckling. Samtidigt kan vi, genom varsam förnyelse, tillföra ny arkitektur av hög kvalitet som samspelar med helheten och bidrar till en attraktiv, hållbar och levande stadskärna.

God samverkan mellan kommunen, fastighetsägare och kulturmiljökompetens är avgörande för ett gott resultat. Vi fortsätter arbetet med att ljussätta Stenstan, både för att stärka tryggheten och för att lyfta fram de omsorgsfullt utformade fasaderna. Vi utvecklar också tillgängligheten, där markbeläggning på gator och torg ska bilda ett sammanhållet "golv" som gör det lätt att ta sig fram.

Parker och gröna stråk utvecklas som viktiga rum mellan husen, som både stärker stadslivet och knyter ihop stadskärnan med övriga stadsdelar och våra två stadsberg.

Område

Norra Kajen och Heffners

3.2. Norra Kajen och Heffners – Sundsvalls sjönära stadsdel

Norra Kajen och Heffners har genomgått en stor utveckling sedan Stadsvisionen lanserades 2007. Här fortsätter Sundsvall att vända sig mot fjärden. Från industrihamn till en sjönära stadsdel med bostäder, stadsliv, grönska och utsikt. Det är en plats där man kan kliva ut i vardagen, promenera längs kajen och möta människor vid vattnet. Bara några minuter från Stenstan.

3.2.1. En tydlig front mot vattnet

Norra Kajen växer fram som en modern stadsdel som samtidigt hänger ihop med stadens struktur. Tydliga gator, siktlinjer och aktiva bottenvåningar kan bidra till en levande kaj och ett stadsliv som känns tryggt och välkomnande över dygn och säsong. Det offentliga rummet är en nyckel: parker, torg, lek, konst och gröna gator skapar platser där människor möts mellan husen.

Kajpromenaden utvecklas som en del av ett större sammanhängande vattenstråk längs fjärden. På sikt kan även nya kopplingar prövas som gör stråket mer komplett och lätt att använda, så att fler kan röra sig längs vattnet i en sammanhängande upplevelse.

3.2.2. Tät blandstad med gröna kvaliteter

Norra Kajen och Heffners kan rymma en tät och funktionsblandad stadsmiljö, med bostäder, service, arbete och upplevelser i samspel. Samtidigt behöver området vara grönt och vistelsevänligt: träd, parker,

gårdar och platser för rörelse och vila gör stadsdelen trivsam och robust i ett förändrat klimat.

I takt med att området växer blir vardagsfunktioner viktiga. Trygga stråk, god orienterbarhet och närhet mellan hem, service och målpunkter gör det lättare att leva här. När logistik och parkering löses på ett sätt som frigör mark för människor skapas också bättre förutsättningar för stadsliv mellan husen.

Område Norra Stenstan

3.3. Norra Stenstan – den oslipade diamanten

Norra Stenstan är en oslipad diamant mitt i Sundsvalls stadskärna. I dag domineras området av parkeringar och underutnyttjade ytor, men här finns stor potential att skapa en mer levande, attraktiv och sammanhängande del av centrum, med kultur, evenemang, rekreation och stadsliv. Det är en plats där det urbana kan möta det gröna och vattnet, och där människor rör sig mellan byggnader, parker och stråk över hela dygnet och alla säsonger.

3.3.1. En kulturell nod med potential att växa

Norra Stenstan rymmer redan viktiga målpunkter som Kulturmagasinet och Barkskeppet. Genom att se deras utveckling i ett sammanhang kan området stärkas som en tydlig kultur- och mötesnod i stadskärnan där arkitektur, innehåll och rörelse samspekar. Kulturmagasinet är omtyckt, men dialoger visar också att många ser en potential att byggnaden kan användas mer och bli en ännu starkare mötesplats, inte minst eftersom den är en av stadskärnans få stora inglasade miljöer som kan fungera väl året runt, oavsett väder.

Samtidigt finns möjlighet att pröva om området kan rymma ett större konsert- och kongresscenter som stärker Sundsvalls attraktivitet och drar fler besökare. I så fall behöver utvecklingen bidra med kvalitet i både stadsrum och innehåll, och stärka kopplingarna till resten av stadskärnan.

3.3.2. Utveckla platsens gröna kvaliteter

Parker och grönområden är ett av de starkaste önskemålen från Sundsvallsborna i dialogerna. Norra Stenstan har goda förutsättningar att förstärka stadskärnans gröna rum längs Selångersån. Här kan befintliga aktivitetsmiljöer kompletteras med fler gröna vistelse- och rekreationsytor för lek, rörelse och möten. Över tid kan även stora öppna parkeringsytor minska i omfattning och successivt ersättas av sådant som tillför mer stadsliv, som grönska, bostäder, verksamheter och offentliga platser.

Inspirationsbilder - ej förslag: Hur utvecklar vi Kulturmagasinet och Barkskeppet? Hur skapar vi ett kulturellt nav och hur utvecklar vi det centrala området kring Selångersån. AI-genererade bilder förutom bild 3: Sweco.

Område

Årummet och Sundsvallsfjärden

3.4. Årummet och Sundsvallsfjärden – där staden omfamnar vattnet

Sundsvall är en stad med ett starkt vattenläge, och en stad som längtar till vattnet. Årummet och Sundsvallsfjärden kan bli den sammanhängande vatten-nära upplevelsen som knyter ihop natur, rörelse och stadsliv. När stråket längs Selångersån och fjärden stärks växer stadskärnan: Stenstan får tydligare kopplingar, fler mötesplatser och en identitet som märks. Ett blågrönt band som gör det enkelt att gå, cykla och vistas längs vattnet och som säger: Sundsvall – vattenstaden.

3.4.1. Fjärden som stadsliv och vardagsrum

Vi stärker fjärdens kajer och strandlägen som en del av stadskärnan, med promenader, cykelvänliga stråk och platser att stanna på. Här finns potential för mer liv vid vattnet: sittplatser, bryggor, mötesplatser, verksamheter och upplevelser som fungerar över dygn och säsong. På vissa lägen kan också nya vattennära inslag provas, där de stärker helheten och bidrar med kvalitet.

För att knyta ihop upplevelsen runt fjärden kan vi även prova kopplingar som gör stråket mer sammanhängande och lätt att använda, så att fler kan röra sig längs vattnet i ett naturligt flöde.

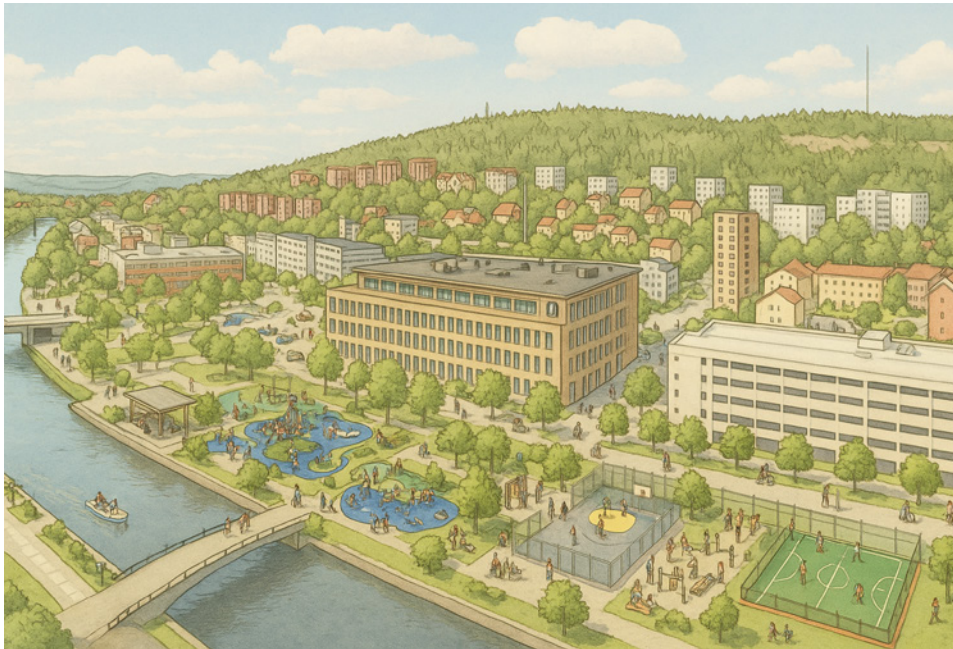
3.4.2. Selångersån som en tydligare pulsåder

Selångersån är en av stadskärnans starkaste tillgångar. Ån kan bära både rörelse och återhämtning, som ett grönt och aktivt vardagsrum mitt i staden. Vi

fortsätter att utveckla stråket längs ån med fler vistelseytor, bättre kopplingar mellan sidorna och miljöer som gör ån till en destination, inte en barriär.

Här rymms både liv och stillhet: platser som är tydliga, trygga och inbjudande, och gröna rum som ger paus från stadens tempo. I åstråket finns också goda möjligheter att stärka kopplingen mellan stadsliv och universitets- och kunskapsmiljöer, så att fler möten uppstår mellan studenter, invånare och besökare.

Inspirationsbilder - ej förslag: Hur utvecklar vi området kring Selångersån och skapar fler mötesplatser för aktivitet och avkoppling? AI-genererade bilder.

Område Inre hamnen

3.5. Inre Hamnen – Porten mot havet

Inre Hamnen är stadskärnans nya ansikte mot vattnet. En välkomnande maritim del av Sundsvall där stadspuls kan möta båtliv. Här skapas en naturlig övergång mellan Stenstan och fjärden, med promenader, grönska och rörelse i en miljö där historien får finnas kvar samtidigt som nya kvarter växer fram.

Inre Hamnen är också en av stadens tydligaste entréer mot vattnet. För många blir det ett första intryck av Sundsvall. Platsen där man kliver i land, möts eller rundar sin promenad längs kajen. Därför stärker vi kopplingarna mellan centrum och vattnet, så att vägen ner till kajen blir en sammanhängande och inbjudande stadsupplevelse.

3.5.1. Trä, bottenvåningar och ett levande kavliv

Inre Hamnens träarkitektur ger området en stark identitet. Vi bygger vidare på den kvaliteten med hållbar arkitektur och stadsliv i gatunivå, där bottenvåningar och publika lägen kan rymma verksamheter, arbetsplatser och mötesytor som gör att området lever mer än bara sommarhalvåret.

Samtidigt är stråken avgörande. Trygga och tydliga gång- och cykellänkar binder ihop Inre Hamnen med Stenstan och stadens knutpunkter, så att det blir enkelt att röra sig mellan centrumliv och vattenläge i vardagen.

Historien är en del av platsens värde. Äldre byggnader och spår av stadens utveckling kan, när de tas till vara med omsorg, bli tydliga identitetsbärare och attraktiva målpunkter i området. Där det gamla möter det nya på ett sätt som känns genuint och tidshållbart.

Område

Rosenborg och Mokajen

3.6. Rosenborg och Mokajen – den hållbara, vattennära stadsdelen

Rosenborg och Mokajen är Sundsvalls nästa stora steg mot vattnet. Här finns möjlighet att omvandla tidigare industrimark till en modern, grön och maritim stadsdel där människor kan bo, arbeta och mötas nära fjärden. Med läget mellan Stenstan och vattnet kan området bli en naturlig förlängning av stadskärnan och en plats som binder ihop staden, havet, resecentrum och människorna.

3.6.1. En levande stadsdel med hållbara kvaliteter

Rosenborg utvecklas som en blandstad där bostäder, service, kultur och arbetsliv kan samspela. Hållbarhet byggs in i helheten, genom energismarta lösningar, grönska och blågröna inslag som stärker både stadsliv och klimatrobusthet. Bottenvåningar och lägen i gatuplan får en viktig roll för att skapa liv och rörelse även utanför högsåsong.

Kajläget ger området en egen identitet. Här finns potential för en levande hamnpromenad med platser att stanna på, mötas och uppleva vattnet. Där det är lämpligt kan nya boendeformer och vattennära inslag också provas, samtidigt som kaj- och bryggmiljöer utformas så att de fortsatt känns öppna och tillgängliga.

Temporära ytor är en tillgång under resan. Innan allt är färdigbyggt kan platsen väckas till liv genom enklare inslag för mat, kultur, rekreation och testverksamheter, med låg tröskel för entreprenörer och aktörer som vill prova nytt och bidra till stadslivet.

3.6.2. Grön koppling och starkare samband

Rosenborg har också möjlighet att stärka sambanden mellan stadsdelar. Grevebäckens gröna stråk kan bli en del av områdets identitet, med lösningar som tar hand om dagvatten och ger grönska, vistelse och naturvärden i stadsdelen. Det finns även potential att stärka kopplingen till Östermalm/Skönsmon och skapa bättre tillgänglighet till vattnet, exempelvis genom förbättrade passager över barriärer där det behövs.

Landsvägsallén är samtidigt viktig. När den utvecklas som en sammanhållen stadsgata – utan fram- och baksidor – kan den bidra med både stadsliv och funktion: verksamheter och utformning som stärker gaturummet, hanterar buller och skapar bättre förutsättningar för trivsel i närliggande kvarter.

Rosenborg och Mokajen kan bli en stadsdel där Sundsvall växer in i framtiden stegvis, med mänsklig skala, vattnet som närvaro och livet mellan husen som drivkraft.

Område Norrmalm

3.7. Norrmalm – där staden växer norrut och västerut

Norrmalm är en viktig länk i stadskärnans fortsatta utveckling. Här kan staden växa norrut samtidigt som kopplingarna västerut stärks, mot universitets- och kunskapsmiljöerna. Området rymmer flera strategiska utvecklingslägen, och kommunhusets framtid är en central pusselbit som påverkar både stadens struktur och hur vardagsflöden kan stärkas.

3.7.1. Universitetsallén och Selångersån låter universitetet närma sig staden

Universitetet är en utvecklingsmotor, och det stadsnära läget skapar möjligheter att förkorta det upplevda avståndet mellan Åkroken och Stenstan. Universitetsallén, tvärkopplingarna och stråken längs Selångersån kan tillsammans bilda ett attraktivt stråkområde med flera sätt att röra sig. Ett sammanhängande band av rörelse, vistelse och grönska.

Längs Selångersån finns möjlighet att utveckla ett pärlband av gröna rum. På sträckor där åstranden har tydlig naturkaraktär kan sikt och kontakt med vattnet stärkas genom varsamma åtgärder. I och kring Badhusparken kan platsens kvaliteter fortsätta att utvecklas som en trygg grön oas med belysning, konst och sittplatser som bjuder in till både vila och rörelse. Förbättrade kopplingar mellan åns sidor kan ge fler vägval och knyta samman stråket bättre. Vilket också stärker trygghet och användbarhet.

3.7.2. Alliero – attraktivt och centrumnära

Alliero har potential att utvecklas som en attraktiv, centrumnära miljö med blandning av funktioner och närhet till både arbete och fritid. Här finns möjligheter att koppla grönstruktur och stråk mellan Norra Stadsberget, Selångersåns parkstråk och alléerna, och på sikt stärka sammanhanget mellan stadsdelar genom förbättrade länkar för gång och cykel.

I området är det också viktigt att successivt minska barriärer och bättre ta hand om ytor som i dag domineras av parkering eller stora trafikytor, så att platsen blir mer sammanhållen, grön och lätt att röra sig i.

3.7.3. Område med utvecklingspotential

Kommunhuset står inför stora renoveringsbehov och området runt byggnaden rymmer samtidigt centrumnära utvecklingspotential. Hur kommunen väljer att lösa sina lokaler – renovera, bygga om, bygga nytt eller hitta andra lägen – är vägval som behöver ses som en del av ett större systemtänk för stadskärnans utveckling.

Här finns även potential att stärka sammanhanget i området genom att färdigställa och komplettera, exempelvis kring kvarteret Noten (bredvid City-P/hotellet) och längs parkstråket vid ån. Syftet är att fler människor och verksamheter då bidrar till liv, trygghet och stadga.

Område Västermalm

3.8. Västermalm – länken mellan Stenstan och Campus

Västermalm är en stadsdel med historia, puls och potential. Här möts stadens olika årsringar – från äldre institutionsmiljöer till modern utbildning – och tillsammans bildar de en viktig del av stadens väv. Området har en central roll i att knyta samman Stenstan med campus och universitetet, och kan utvecklas till en ännu starkare nod för utbildning, boende och vardagsliv.

Vi utvecklar Västermalm med fokus på stärkta samband, nya mötesplatser och ett mer sammanhängande stråk längs Selångersån. Området kan växa med respekt för sin karaktär, men med blicken framåt, mot en stad där rörelse, grönska och kunskap möts.

3.8.1. Knyt universitetet närmare stadskärnan

Universitetet är en av Sundsvalls viktigaste motorer. Det stadsnära läget gör det möjligt att stärka sambanden mellan campus och centrum och förkorta det upplevda avståndet. Stråk som binder ihop studieliv och stadsliv blir särskilt viktiga. Längs sådana stråk kan fler verksamheter och mötesplatser växa fram – exempelvis sådant som efterfrågas av studenter och unga vuxna i dialoger – och bidra till mer liv och rörelse även utanför kontorstid.

När fler väljer att vistas och bo i området stärks underlaget för ett mer varierat utbud, öppnare bostenvåningar och en tryggare stadsmiljö över hela dagen. Ambitionen är ett sammanhängande och levande band mellan universitetet och stadskärnan, där vardagsliv, studieliv och stadsliv möts.

3.8.2. Förtäta och förädla – med årummet som kvalitet

Västermalm har goda möjligheter till förtätning och förädling. Genom att komplettera befintliga kvarter med bostäder, studentboende och verksamheter kan vi stärka stadslivet och skapa fler funktionella mötesplatser, särskilt längs viktiga stråk.

Selångersån och dess grönstråk är en nyckel i utvecklingen. Årummet kan göras mer tillgängligt och vistelsevänligt genom stigar, sittplatser och enklare tillägg som tar människor närmare vattnet och ger utrymme för både rörelse och återhämtning.

De gröna tvärstråken har också stor betydelse. När parkstråk och gröna länkar knyts ihop och barriärer blir lättare att passera stärks stadens sammanhang, så att man kan röra sig tryggt och smidigt mellan olika delar av stadskärnan och vidare mot större rekreativa mål.

Område **Åkroken**

3.9. Åkroken – Utbildningsnav med universitetet som hjärta

Åkroken är hjärtat i Sundsvalls utbildningskluster. Här bildar universitetet och närliggande skolmiljöer tillsammans ett sammanhängande kunskapsområde, strategiskt viktigt för stadens framtid. Det är en del av stadskärnan där utbildning, forskning och innovation möts, i direkt närhet till Stenstan.

Vi utvecklar Åkroken som en stadsdel där utbildning, boende och näringsliv kan samspela. När service, verksamheter och fler målpunkter växer fram stärks vardagslivet och kopplingen mellan campus och centrum blir tydligare. Avståndet mellan universitetet och stadskärnan kan också kortas upplevelsemässigt när stråk och kopplingar blir mer sammanhängande och attraktiva, längs ån, via Storgatan och genom Universitetsallén.

3.9.1. Möjligheter för utveckling och förtätning

Årummet är en kvalitet i Åkroken. På sträckor där åstranden har tydlig naturkaraktär finns möjlighet att varsamt stärka sikt, tillgänglighet och vistelsevärden, så att fler kan röra sig längs vattnet och stanna en stund. Mindre parker och platsbildningar nära universitetet kan samtidigt utvecklas som tydligare mötesplatser i vardagen, särskilt för studenter.

Området rymmer flera möjliga utvecklingspunkter. Inom och i anslutning till campus finns mark och lägen som över tid kan bidra till kompletteringar – för utbildningsanknutna verksamheter, bostäder, service och andra funktioner som stärker stadens kunskapsmiljöer.

Samtidigt är det viktigt att vardagslogistik fungerar. Stora målpunkter (som exempelvis skolor) kan ge behov av angöring och "hämta och lämna"-lösningar. Därför behöver utvecklingen stödja hållbart resande och smart samnyttjande av ytor, så att framkomlighet fungerar utan att området tappar kvalitet som stadsmiljö.

4. Stadsvisionen i ett större sammanhang

4.1. Stadsvisionens sammanhang och fortlevnad

Stadsvision Sundsvall 2041 är ett långsiktigt, strategiskt visionsdokument för utvecklingen av Sundsvalls stadskärna. Visionen anger en gemensam riktning för hur stadskärnan kan utvecklas över tid och ska fungera som inspiration och vägledning för beslut, planering och samverkan.

Visionen är inte juridiskt bindande och ersätter inte andra styrdokument, utan ska fungera i samspel med kommunens övriga strategiska dokument, såsom översiktsplan, tillväxtstrategi och andra relevanta styrdokument. Genom detta samspel kan Stadsvisionen bidra till en tydligare röd tråd i arbetet med stadens utveckling.

Stadsvision Sundsvall är antagen i kommunfullmäktige. Det operativa ansvaret för att driva arbetet med visionen ligger hos stadsbyggnadsnämnden. Nämndens arbete sker sedan i nära samverkan med kommunstyrelsen, övriga nämnder, kommunala bolag, näringsliv, universitet, fastighetsägare, föreningsliv och andra aktörer som verkar i staden.

4.1.1. Visionen ska beaktas i hela kommunkoncernen

För att visionen ska få verklig betydelse i det dagliga arbetet är det viktigt att den beaktas inom hela den kommunala organisationen och i kommunkoncernen. Nämnder och bolag behöver därför regelbundet reflektera över hur visionen berör den egna verksamheten och hur deras arbete kan bidra till stadskärnans utveckling.

Stadsvisionen är samtidigt ett levande dokument. Staden förändras över tid och nya behov kan uppstå. Visionen ska därför följas upp och vid behov utvecklas i takt med att staden växer, nya kunskaper tillkommer och nya möjligheter uppstår.

På detta sätt kan Stadsvision Sundsvall fortsätta fungera som en gemensam riktning och inspirationskälla för stadens utveckling – både i dag och för kommande generationer.

4.2. Stadsvisionen når vi tillsammans

Stadsvision Sundsvall 2041 blir verklighet när vi samverkar och drar åt samma håll. Kommunen ska inte utveckla stadskärnan själv, och stadens liv skapas inte av en aktör. I samspelet mellan kommun, näringsliv, fastighetsägare, förenings- och kulturliv, universitet

och invånare skapas förutsättningar för att stadskärnan ska fungera i vardagen och samtidigt kunna överraska.

Genom samverkan och samsyn stärks helheten i stadskärnan. När vi delar en gemensam riktning blir det lättare att utveckla en stad med balans och synergier mellan handel, kontor, bostäder, service och nöjes- och upplevelseverksamheter. Det gör också att vi bättre kan landa svåra avvägningar – om etableringar, trafik och vardagslogistik, utbud, gestaltning och användningen av stadens platser – och hålla en sammanhållen kvalitet över tid.

Att utveckla stadskärnan tillsammans innebär också att vi delar ansvar där det är relevant: för aktivering av platser och innehåll, för drift och platsförvaltning, samt för uppföljning och lärande. När vi samskapar skapas en kultur där idéer kan provas, där vi lär av det som fungerar och där misstag blir steg mot förbättring. I den kulturen blir engagemanget lika viktigt som investeringen.

4.3. Kommunen är en möjliggörare

Sundsvalls kommun har en särskild roll som möjliggörare. Det handlar om att skapa tydlighet och tempo mellan idé, tillstånd och genomförande. Att erbjuda

en effektiv och lösningsorienterad service till dem som vill etablera, utveckla och bidra i stadskärnan. Ett gott förtroende mellan offentlig sektor, universitet och näringsliv stärker förutsättningarna att lyckas.

Kommunens möjliggörande sker på flera sätt: genom planering, samordning, dialog och prioriteringar. Men också genom att öppna för initiativ och göra det enklare att testa och utveckla nya idéer i stadskärnan. Flexibla ytor och tillfälliga användningar kan ge utrymme för pop-up, testbäddar och samarbeten som sänker trösklarna för entreprenörer, kreatörer och företag att starta smått och växa över tid. Det stärker innovationskraften och kan också bidra till inkludering och integration, genom att fler får möjlighet att prova, synas och hitta sin plats i stadens hjärta.

4.4. Mod – att testa, lära och skala upp

Visioner blir verklighet när vi vågar utmana gamla sanningar, pröva nytt och tänka annorlunda. Modet ligger i att tänka långsiktigt, men agera när det behövs, och att våga prioritera det som skapar störst värde för helheten. Vi testar, lär och skalar upp steg för steg. Med en nyfikenhet som bygger stolthet och gör att fler vill vara med och bidra.

4.5. Hållbarhet som röd tråd

Stadsvision Sundsvall 2041 utgår från att stadskärnan ska utvecklas hållbart, socialt, ekologiskt och ekonomiskt. Hållbar stadsutveckling handlar inte bara om byggnader och teknik, utan om hur människor, miljö och verksamheter fungerar tillsammans i vardagen. Visionen tar sikte på lösningar som håller över tid och kan anpassas när omvärlden förändras.

Det betyder att vi i stadsutvecklingen:

- bygger social hållbarhet genom trygghet, tillgänglighet, inkludering och fler platser för möten och delaktighet,
- stärker ekologisk hållbarhet genom blågröna strukturer, klimatanpassning och en stad som främjar gång, cykel och kollektivtrafik,
- stärker ekonomisk hållbarhet genom en stadskärna som är attraktiv att investera i, där företag och verksamheter kan växa och där universitet och kunskap blir en synlig kraft i stadslivet,
- utvecklar med resurshushållning genom att i första hand ta vara på och omvandla det som redan finns, och låta nya investeringar bidra med långsiktiga kvaliteter.

Hållbarhetsperspektiven behöver genomsyra planering och beslut i stort och smått – från översiktsplanering och platsutformning till byggprojekt och upphandling – så att vi tar vara på befintliga värden, hushåller med resurser och minskar klimatpåverkan samtidigt som stadskvaliteterna stärks.

4.6. Infrastruktur för en växande stad

En väl fungerande stad bygger inte bara på det som syns i stadsmiljön. Stadens tekniska system – såsom vatten och avlopp, energi och elnät, digital infrastruktur samt avfalls- och resurshantering – är avgörande för att vardagen ska fungera och för att staden ska kunna utvecklas och växa på ett hållbart sätt.

När Sundsvalls stadskärna växer och förändras behöver dessa system kunna utvecklas i takt med staden. Förtätning, nya verksamheter och fler boende är både kostnadseffektivt och ställer krav på kapacitet, robusthet och långsiktig planering. Den tekniska infrastrukturen behöver därför beaktas tidigt i planeringen av nya stadsdelar, projekt och omvandlingsområden.

Samtidigt skapar tekniska system också nya möjligheter. Smarta energilösningar, cirkulära flöden, digital uppkoppling och hållbara VA-lösningar kan bidra till att göra staden mer resurseffektiv, klimatanpassad och framtidssäker.

Utvecklingen av stadens tekniska system sker i nära samverkan mellan kommunen och de aktörer som ansvarar för stadens försörjningssystem. Genom ett långsiktigt och integrerat arbetssätt kan Sundsvalls stadskärna fortsätta utvecklas på ett sätt som både är attraktivt, funktionellt och robust över tid.

4.7. Stadskärnan och regionen

En stark stadskärna är en nyckel för hela Sundsvalls utveckling och för regionens attraktionskraft. När stadskärnan erbjuder livskvalitet, utbud, mötesplatser och goda kopplingar blir det lättare att locka kompetens, besökare och investeringar. Stadskärnans roll som regional nod handlar därför både om identitet och om funktion: en plats där arbete, service, kultur och upplevelser kommer fler till del.

Samtidigt bygger utvecklingen på samspel. Sundsvall är en motor, men motorn fungerar bäst i ett starkt system av omkringliggande orter, besöksmål och näringslivsmiljöer som tillsammans gör hela regionen mer attraktiv.

4.8. Stad och landsbygd – varandras förutsättningar

Stadsvisionen har fokus på stadskärnan, men utvecklingen angår hela kommunen. När stadskärnan växer och fungerar bättre skapas fler möjligheter för service, jobb, kultur och kommunikationer. Något som också stärker landsbygdens livskvalitet och attraktivitet.

Relationen går åt båda håll: stadskärnan blir rikare genom landsbygdens bidrag, som lokala produkter, kulturmiljöer, natur och besöksmål. Därför är det viktigt att staden upplevs som välkomnande och tillgänglig även för dem som bor utanför centrum – i vardagen, året runt.

Egna anteckningar

www.sundsvall.se • 060-19 10 00